

Zadanie 7.4. Monitorowanie i ocena rozpoznawcza nowych gatunków i odmian dla poszerzenia asortymentu roślin sadowniczych

Okres realizacji: **2008-2014**

Kierownik zadania: **dr Dorota Kruczyńska**

Wykonawcy: mgr B. Bartosiewicz (SD Dąbrowice), mgr P. Bielicki, dr H. Bryk, mgr A. Głowacka, mgr G. Hodun, mgr B. Koziński, dr E. Rozpara, A. Rutkowska, dr K. Rutkowski, mgr J. Wójcik-Seliga, dr M. Sitarek, I. Belc, R. Przyłuski, Z. Samol, A. Stań, I. Szaleniec, H. Wodzyńska, H. Wolniak, A. Zając

Celem badań było wytypowanie odmian do uprawy w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem podatności na choroby i szkodniki, odporności na niesprzyjające warunki środowiska oraz aspekty prozdrowotne owoców. Monitorowanie zagranicznych programów hodowlanych i pozyskiwanie nowych odmian/podkładek do oceny.

W roku 2013 kontynuowano ocenę nowych odmian i podkładek w ramach 30 doświadczeń polowych, w których oceniano 156 odmian/klonów: gatunków ziarnkowych (jabłoń, grusza) i orzecha włoskiego, gatunków pestkowych (śliwa, morela, czereśnia, wiśnia), gatunków jagodowych (borówka wysoka, jeżyna, malina właściwa, truskawka, żurawina wielkoowocowa). Snieżna i długa zima spowodowała, że rośliny rozpoczęły wegetację z około 14-dniowym opóźnieniem. Drzewa i krzewy objęte badaniami przetrwały zimę w dobrej kondycji. Wyjątek stanowiła odmiana borówki amerykańskiej 'Ozarkblue', której pędy jednoroczne włącznie z pąkami kwiatowymi wykazywały oznaki uszkodzeń spowodowane niskimi temperaturami występującymi na przedwiosniu. Wiosną wykonano prace agrotechniczne (cięcie, nawożenie, ściółkowanie) oraz zwalczanie chwastów w rzędach roślin. Silne i częste opady deszczu sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych (parch jabłoni, antraknoza orzecha włoskiego) a także chorób bakteryjnych, zwłaszcza zarazy ogniowej. Z tego względu tuż po kwitnieniu prowadzono raz w tygodniu lustracje kwater doświadczalnych usuwając porażone części roślin. Dodatkowo we wszystkich doświadczeniach stosowano intensywny program ochrony zwalczający patogeny wywołujące te choroby. Przez cały okres wegetacji prowadzono pomiary i obserwacje oraz wykonywano dokumentację fotograficzną obiektów doświadczalnych na wszystkich etapach rozwoju drzew i krzewów owocowych.

W 2013 roku pozyskano 19 nowych odmian i klonów, w tym: 6 klonów i odmian jabłoni (D9B8-49, Skirne nr. 19-98, Skirne nr. 19-154, 'Rudenis', 'Skaistis', 18429), 2 odmian moreli ('Lasma' i 'Velta'), 3 odmian orzecha włoskiego ('Mars', 'Hansen' i 'Matcalfe'), 3 odmian maliny (BC1-88-6, 'Ukee' (BC92-6-41), 'Tadmor'), 1 odmiany maliny powtarzającej ('Erika'), 1 odmiany jeżyny ('Newberry') oraz 3 odmian żurawiny wielkoowocowej ('Macro Howes', 'Grygleski' i 'Red Star').

W 2013 roku wyniki badań prowadzonych w ramach zadania były przekazywane zainteresowanym sadownikom, szkółkarzom, grupom producenckim i stowarzyszeniom plantatorów w formie doniesień na konferencjach i szkoleniach, spotkaniach w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach. Prowadzono także poradnictwo zakładzie, w terenie oraz w formie telefonicznej.